

Separovaný zber nie je u nás fráza

Veta „Mami, túto fľašu nevyhadzuj, odnesiem ju do zberu v škole!“ sa pomerne často ozýva v rodinách žiakov Základnej školy v Nitre na Topoľovej ulici. Škola sa už štvrtý rok, v spolupráci s Mestskými komunálnymi službami v Nitre, venuje separovanému zberu PET fliaš. Žiaci majú možnosť prinášať PET fľaše do školy každý deň po celý školský rok a zároveň medzi sebou súťažia o sladkú odmenu v podobe torty pre víťaznú triedu, ktorá prinesie najviac PET fliaš. Rivalita medzi žiakmi je veľká a dokonca sa sami kontrolujú, či sa všetci žiaci triedy pravidelne do zberu zapájajú. Zber prebieha pod vedením žiakov VIII. B triedy, ktorí sú každé ráno pripravení preberať, kontrolovať i triediť prinesené fľaše. Ochrannú a kontrolnú ruku nad „triedičmi fliaš“ má zástupkyňa riaditeľky Mgr. Alena Dingová, ktorá má presný prehľad o úctyhodnom množstve takto odovzdaného odpadu - veď len od septembra 2004 do apríla 2005 sa podarilo žiakom nazbierať 212 vriec PET fliaš! Priebežné výsledky zberu počas školského roku uverejňuje aj školský časopis Topoľníček.

V marci sa škola zapojila do medzinárodného projektu Jarný deň v Európe aktivitou Hostia v škole, počas ktorej žiaci II. A triedy (uč. Dr. Anna Machová) besedovali s Ing. Zuzanou Vajdíkovou, pracovníčkou odboru životného prostredia MsÚ v Nitre. Žiaci sa dozvedeli zaujímavé informácie o zaobchádzaní, separovaní a likvidácii odpadov nielen na Slovensku, ale aj v Európe, oboznámili sa s významom separovaného zberu odpadov pre životné prostredie. Svoje poznatky a nové informácie si mohli overiť aj následnou exkurziou do Výskumného ústavu spracovania a aplikácie plastických látok v Nitre - Kráľanoch, počas ktorej videli praktické ukážky recyklácie a využitia plastového odpadu. Okrem separovaného zberu PET fliaš majú žiaci možnosť zapojiť sa i do zberu papiera.

O separovaní a využití odpadu sa žiaci dozvedajú nielen na vyučovacích hodinách prírodovedy, zemepisu, občianskej výchovy, chémie a iných predmetov,

ale aj výtvarnej a technickej výchovy. V školskom klube deti zhotovujú z odpadových materiálov rôzne modely a výrobky. Noviny, časopisy, letáky boli základnou surovinou, z ktorej žiaci zhotovili zaujímavé exponáty v umelecko-edukačnom projekte ZNAK, ktorý škola realizovala v r. 2004 v spolupráci s Krajským osvetovým strediskom v Nitre a Katedrou výtvarnej výchovy Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Takéto výrobky nie sú len súčasťou panelových výstiev v škole, či triednej výzdoby, ale zároveň reprezentujú školu v akciách edukatívno-kultúrneho charakteru na podujatiach organizovaných Mestským úradom v Nitre a inými partnerskými organizáciami. Čo všetko sa dá zhotoviť vďaka „nepotrebnému odpadu“ a vlastnej fantázii, dokázali žiaci aj na Vianočnom jarmoku v decembri m. r., napr. voskovými pyra-

mídami zo sviečok či netradičnými vianočnými ozdobami z použitého textilu.

Budovať kladný vzťah žiakov k životnému prostrediu sa nedá jednou či dvoma akciami, je potrebné sa mu venovať dlhodobo a stále. Pedagógovia ZŠ v Nitre na Topoľovej ulici pod vedením riaditeľky školy Mgr. Heleny Babušikovej sa o takýto prístup snažia. Separovaný zber PET fliaš, využívanie odpadu ako učebných pomôcok, účasť na prírodovedných súťažiach a iných podujatiach environmentálneho charakteru, organizovanie besied a exkurzií prispieva nielen k skvalitneniu samotného edukačného procesu, ale nepochybne prispieva aj k rozvoju kreativity žiakov a k budovaniu pozitívneho vzťahu žiakov k životnému prostrediu (pozri www.xnet.sk/galeria).

PaedDr. Miroslava Košťálová

Bylinná špirála a jazierko v škole

Školská záhrada ako ekoplocha - pod týmto názvom sa v máji t. r. na Združenej strednej škole poľnohospodárskej v Liptovskom Mikuláši uskutočnil seminár

s praktickým tréningom. Seminára sa zúčastnil projektový tím školy a učitelia základných a stredných škôl nielen z Liptova, ale aj z ďalších regiónov (Bardejov, Stará Ľubovňa, Čimhová, Pohorelá...). Prvá časť stretnutia sa niesla v znamení princípov dobrego dizajnu školského pozemku, princípov permakultúry (permakultúra - udržateľné poľnohospodárstvo, permanent agriculture - trvalá udržateľnosť a etické využívanie krajiny). Účastníci stretnutia sa taktiež oboznámili s metodikou prípravy ekoplochy a veľmi zaujímavou metodickou príručkou Dľaň plná záhradných inšpirácií, ktorej autori S. Szabóová, Š. Szabó, R. Pástorová (všetci

z OZ Sosna Košice) seminár aj lektorovali. Druhá časť seminára (materiál a terén pripravovali niekoľko dní vopred žiaci a učitelia) obsahovala už samotnú realizáciu vybraných prvkov ekoplochy - bylinnej špirály a jazierka. Jazierko obohatili rôzne druhy vodných rastlín a do špirály vniesli tajomné posolstvo liečivých síl trvalky ako šalvia, mäta, medovka, levandúľa, echinacea a ďalšie. Bylinná špirála je harmóniou krásy a užitočnosti, kde rôzne druhy bylín a korenín rastú v tesnom susedstve, preto je potrebné vysádzať ich s ohľadom na vhodné pôdne podmienky, ako aj na susediace rastliny. Ekoplocha je teda malý, človekom vytvorený ekosystém, ktorý slúži ako názorná učebná pomôcka pre environmentálnu výchovu a prepája formálne a neformálne vzdelávanie na školách.

Seminár sa uskutočnil v spolupráci s OZ Sosna Košice, OZ Tatry Liptovský Mikuláš, vďaka finančnej podpore Detského grantového programu OZ Tatry podporeného nadáciou Ekopolis a grantového programu Konta Orange Nechajme školu ožiť.

Jana Júdová
ZŠŠP Liptovský Mikuláš

